

Gold Shop Business

Accounting for
Gold Shop Business 2016



สารบัญ

ข้อดีข้อเสียเมื่อต้องเริ่มดำเนินธุรกิจร้านค้าทองคำเป็นนิติบุคคล	1
เรียนรู้การเริ่มต้นเป็นนิติบุคคล	1
ภาพรวมลักษณะการประกอบธุรกิจร้านค้าทองคำ	3

เนื่องจากในปี พ.ศ. 2559 กรมสรรพากรมีนโยบายโน้มน้าวให้ร้านค้าทองคำโอนกิจการจากบุคคลธรรมดาไปเป็นนิติบุคคล โดยการเชิญชวนให้ผู้ประกอบการร้านค้าทองคำทั่วประเทศที่เสียภาษีรายได้บุคคลธรรมดา ให้จดทะเบียนเป็นบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ในบทความนี้จะอยากนำเสนอความเข้าใจมิติของการทำธุรกิจร้านค้าทองคำเบื้องต้นเพื่อประกอบการความเข้าใจในการเตรียมตัวเป็นผู้ประกอบการที่มีคุณภาพ โดยจะแบ่งเป็น 3 หัวข้อหลัก (1) ข้อดีและข้อเสียเมื่อเป็นนิติบุคคล (2) การเริ่มต้นเป็นนิติบุคคล และ (3) ภาพรวมลักษณะการประกอบธุรกิจร้านค้าทองคำ

1. ข้อดีข้อเสียเมื่อต้องดำเนินธุรกิจร้านค้าทองคำเป็นนิติบุคคล

ข้อดี (เมื่อเปลี่ยนเป็นนิติบุคคล)	ข้อเสีย (เมื่อเปลี่ยนเป็นนิติบุคคล)
(1) ไม่ถูกประเมินภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กล่าวคือหากผู้ประกอบการย่อยยังคงดำเนินธุรกิจแบบบุคคลธรรมดาและเสียภาษีแบบเหมาจ่าย ในขณะที่ผู้ประกอบการร้านค้าทองคำขนาดใหญ่เปลี่ยนเป็นนิติบุคคลซึ่งต้องออกใบกำกับภาษีเต็มรูปให้กับผู้ซื้อทองคำรายย่อยแล้ว การยื่นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแบบเหมาจ่ายด้วยรายได้ต่ำๆ จึงเป็นไปได้ยาก ด้วยเหตุนี้จึงมีโอกาสถูกสรรพากรเรียกประเมินภาษีได้บุคคลธรรมดาได้	(1) มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับทำบัญชีและสอบบัญชีเพิ่มขึ้น (2) ผู้ประกอบการต้องปรับตัวให้เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบมากขึ้น (3) ต้องเสียภาษีให้ถูกต้องตามหลักการบัญชีภาษีอากร ซึ่งเดิมเป็นการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาโดยเป็นการเสียภาษีแบบเหมาจ่ายที่เสียภาษีต่ำกว่าความเป็นจริงมาก ¹

ตารางที่ 1.1 ข้อดีข้อเสีย

ตามความเห็นของผู้เขียนเห็นว่าการเปลี่ยนผ่านการประกอบกิจการร้านค้าทองคำจากบุคคลธรรมดาเป็นนิติบุคคล แม้จะไม่ทำให้เสียภาษีเงินได้น้อยกว่าระบบการเหมาจ่ายที่เคยทำมาแต่อดีต แต่จะช่วยให้เสียภาษีถูกต้องมากขึ้นและไม่เอาเปรียบ และมีโอกาสถูกสรรพากรประเมินภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาน้อยลง

แต่ถ้าหากผู้ประกอบการรายย่อยยังคงดำเนินธุรกิจเป็นบุคคลธรรมดาเหมือนเดิมนอกจากมีความเสี่ยงตามกฎหมายของกรมสรรพากรเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงภาษีแล้ว หากต้องยื่นภาษีเงินได้ด้วยรายได้จริงย่อมจะต้องเสียภาษีเงินได้มากกว่าการประกอบกิจการแบบนิติบุคคลอย่างแน่นอน

ดังนั้นจึงเป็นความรับผิดชอบของผู้ประกอบการร้านค้าทองคำที่ต้องชั่งน้ำหนักระหว่างข้อดีข้อเสียและความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

2. เรียนรู้การเริ่มต้นเป็นนิติบุคคล

หากผู้ประกอบการร้านค้าทองคำรายย่อยมีความประสงค์จะเปลี่ยนโอนธุรกิจจากบุคคลธรรมดาเป็นนิติบุคคลก็ ต้องทำความเข้าใจก่อนว่านิติบุคคลคืออะไร มีกี่ประเภท แต่ละประเภทมีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร ซึ่งในหัวข้อนี้จะอธิบายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

นิติบุคคลคือ คือบุคคลที่กฎหมายสมมติขึ้นเพื่อให้มีความสามารถ มีสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบได้ตามกฎหมายเหมือนกับบุคคลธรรมดา แต่แม้ว่านิติบุคคลจะมีสิทธิและหน้าที่เช่นเดียวกับบุคคลธรรมดา แต่ก็ไม่สามารถกระทำการ

¹ บทความ “สรรพากรรับมือ National e-Payment เริ่มกวาดร้านทอง 7,500 ราย เข้าระบบ ปรับเป็นบริษัทก่อน 1 ม.ค. 60 อุดช่องแจ้งรายได้ต่ำกว่าจริง 2 แสนล้าน/ปี” จากเว็บไซต์ www.thaipublica.org วันที่ 16 มิถุนายน 2559

เหมือนกับบุคคลธรรมดาได้ทุกเรื่อง เพราะนิติบุคคลเป็นเพียงบุคคลนามสมมติที่ไม่มีชีวิต ร่างกาย จิตใจเหมือนกับบุคคลธรรมดา ดังนั้นนิติบุคคลจึงต้องมี “ผู้แทนนิติบุคคล” เพื่อแสดงออกถึงสิทธิ หน้าที่ และความประสงค์ของนิติบุคคล

นิติบุคคลที่ร้านค้าทองคำรายย่อยควรจดทะเบียน คือ บริษัทจำกัด และ ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล (ห้างหุ้นส่วนจำกัด และห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล) ซึ่งมีความเหมือนและแตกต่างโดยภาพรวมตามตารางที่ 1.2

นิติบุคคล			
รายการ	บริษัทจำกัด	ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล	
		ห้างหุ้นส่วนจำกัด	ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล
1. ความรับผิดชอบในหนี้	ผู้ถือหุ้นทุกคนมีความรับผิดชอบจำกัดเพียงไม่เกินจำนวนเงินที่ยังส่งใช้ไม่ครบตามมูลค่าของหุ้นที่ถือ ซึ่งต้องมีอย่างน้อย 3 คน	ผู้เป็นหุ้นส่วนมีทั้งหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิดชอบ และหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบโดยต้องมียกเว้นอย่างน้อย 2 คน	ผู้เป็นหุ้นส่วนมีเฉพาะหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบต้องมีอย่างน้อย 2 คน
2. ค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลโดยประมาณ-ค่าใช้จ่ายขั้นต่ำ ²	- ค่าธรรมเนียมทุนจดทะเบียน ล้วนละ 5,000 บาท - ค่าหนังสือบริษัทนิติบุคคลจดทะเบียน ล้วนละ 500 บาท - อากรแสตมป์ 200 บาท	- ค่าธรรมเนียมทุนจดทะเบียน ล้วนละ 1,000 บาท	
3. ความรับผิดชอบทางบัญชี	ผู้แทนนิติบุคคลเป็นผู้มีหน้าที่ทำบัญชี (กรณีห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลคือ หุ้นส่วนผู้จัดการ กรณีบริษัทจำกัดคือ กรรมการ) ซึ่งหน้าที่ดังนี้ - จัดให้มี “ผู้ทำบัญชี” ที่มีคุณสมบัติและเงื่อนไขตามที่กำหนด พร้อมทั้งควบคุมดูแลให้ผู้ทำบัญชีจัดทำบัญชีให้ถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป - ต้องจัดทำบัญชี ให้ถูกต้องครบถ้วนตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน พร้อมทั้งจัดทำเอกสารประกอบการลงบัญชีและส่งมอบเอกสารดังกล่าวให้ผู้ทำบัญชีจัดทำบัญชีและงบการเงินที่ถูกต้องครบถ้วน - ต้องปิดบัญชีและจัดทำงบการเงินโดยมีรายการย่อตามที่อธิบดีกำหนดครั้งแรกภายใน 12 เดือนนับตั้งแต่วันที่เริ่มทำบัญชีและปิดบัญชี และในรอบ 12 เดือน นับแต่วันที่ปิดบัญชีครั้งก่อน โดยงบการเงินดังกล่าวต้องได้รับการตรวจสอบและแสดงความเห็นโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เว้นแต่งบการเงินของห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีหุ้นไม่เกินห้าล้านบาท และสินทรัพย์รวมไม่เกินสามสิบล้านบาทและรายได้รวมไม่เกินสามสิบล้านบาท ต้องได้รับการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีภาษีอากร - ยื่นงบการเงินต่อสำนักงานกลางบัญชีหรือสำนักงานบัญชีประจำท้องถิ่น โดยยื่นผ่านระบบ E-filing บริษัทจำกัด ยื่นงบการเงินภายใน 1 เดือนนับแต่วันที่งบการเงินนั้นได้รับอนุมัติในที่ประชุมใหญ่ ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ยื่นงบการเงินภายใน 5 เดือนนับแต่วันปิดบัญชี		

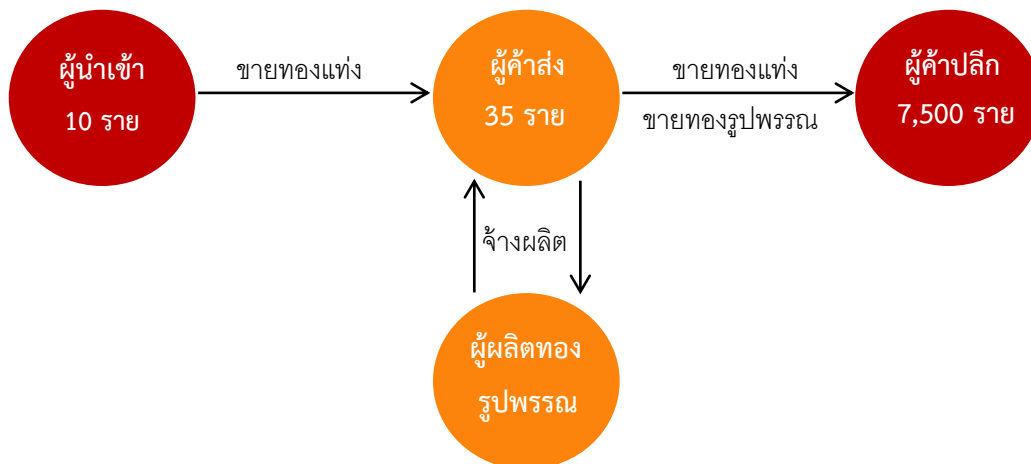
² ค่าใช้จ่ายขั้นต่ำดังกล่าวยังไม่รวมค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าคัดลอกเอกสาร ค่าหยานความหรือค่าผู้สอบบัญชีหรือค่าผู้ทำบัญชี เป็นต้น

นิติบุคคล			
รายการ	บริษัทจำกัด	ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล	
		ห้างหุ้นส่วนจำกัด	ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล
	- เก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้ไม่น้อยกว่า 5 ปีนับแต่วันปิดบัญชี		
4. ความรับผิดชอบทางภาษี	ร้านค้าทองคำมีภาระภาษีดังนี้ ภาษีเงินได้นิติบุคคล (ยื่นแบบ ภงด 50 เมื่อสิ้นปีบัญชี และ ภงด 51 ครึ่งปีบัญชี) - รายได้จากขายทอง - รายได้จากการให้บริการ - รายได้ดอกเบี้ยรับจากการจำนำหรือขายฝาก ภาษีมูลค่าเพิ่ม (เป็นตัวกลางในการนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม) (ยื่นแบบ ภพ 30 ภายใน 15 วันหลังจากวันสิ้นเดือนทุกเดือน) - รายได้จากขายทอง - รายได้จากการให้บริการ ภาษีธุรกิจเฉพาะ (เป็นตัวกลางในการนำส่งภาษีธุรกิจเฉพาะ) (ยื่นแบบ ภธ 40 ภายใน 15 วันหลังจากวันสิ้นเดือนทุกเดือน) - รายได้ดอกเบี้ยรับจากการจำนำหรือขายฝาก		

รูปที่ 1.2 ตารางเปรียบเทียบบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

3. ภาพรวมลักษณะการประกอบธุรกิจร้านค้าทองคำ

ในประเทศไทยผู้ประกอบการเกี่ยวกับทองคำแบ่งเป็น 4 ลักษณะคือ ผู้นำเข้า ผู้ค้าส่ง ผู้ค้าปลีก และ ผู้ผลิตทองรูปพรรณ โดยมีลักษณะตามรูปที่ 1.3 แสดงลักษณะความสัมพันธ์ของผู้ประกอบการเกี่ยวกับทองคำ

รูปที่ 1.3 ลักษณะความสัมพันธ์ของผู้ประกอบการเกี่ยวกับทองคำในประเทศไทย³

ทองคำที่บริโภคในประเทศส่วนใหญ่นำเข้าโดยผู้นำเข้าจากต่างประเทศมาเป็นทองแท่งให้กับผู้ค้าส่ง จากนั้นผู้ค้าส่งก็จะนำทองแท่งบางส่วนมาแปรรูปเป็นทองรูปพรรณ เช่น สร้อยคอ กำไล ต่างหู เป็นต้น ผู้ค้าส่งก็จะขายทองแท่งและ

³ สำนักมาตรฐานการสอบบัญชีภาษีอากร, คู่มือภาษีอากรสำหรับกิจการร้านทอง, กรมสรรพากร, พ.ศ. 2559, หน้า 10

ทองรูปพรรณต่อไปยังผู้ค้าปลีกซึ่งอาจจะเป็นผู้ประกอบการร้านค้าทองคำรายใหญ่ เช่นร้านค้าทองคำในย่านเยาวราช และผู้ประกอบการร้านค้าทองคำรายย่อย ตัวอย่างเช่น ร้านค้าทองคำรายย่อย ร้านค้าทองคำรายเล็ก ร้านตู้แดง เป็นต้น

ประเภทสินค้าที่ขายกันในระบบจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ทองคำแท่ง และทองรูปพรรณ

ทองคำแท่ง แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ทองคำแท่ง 99.99% และทองคำแท่ง 96.5% โดยทองคำส่วนใหญ่ที่นิยมในประเทศไทยจะเป็นทองคำแท่ง 96.5%

ราคาทองคำแท่งในประเทศไทยจะเป็นไปตามประกาศสมาคมในแต่ละวัน ดังนี้

ราคาทองคำแท่ง หนัก 1 บาท เท่ากับ $(\text{Gold Spot} \pm \text{Premium}) \times \text{อัตราแลกเปลี่ยน} \times 0.4729$

โดยกำหนดให้

Gold Spot คือ ราคาทองในตลาดโลก

Premium คือ ค่าใช้จ่ายในการนำเข้าหรือส่งออกทองคำแท่ง + ค่าประกันภัย + ค่าความเสี่ยง ซึ่งค่า Premium จะมีค่าเป็นบวกเมื่อนำเข้าทองคำแท่ง หรือมีค่าเป็นลบเมื่อส่งออกทองคำแท่ง

อัตราแลกเปลี่ยน คือ อัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทเทียบกับเงินสกุลดอลลาร์

ตัวเลข 0.4729 เป็นค่าเปลี่ยนแปลงน้ำหนักทองคำแท่ง คำนวณจาก $(32.148 \times 0.965)/65.60$

- โดยตัวเลข 32.148 เป็นน้ำหนักทองคำ 1 กิโลกรัม มีน้ำหนักเท่ากับ 32.148 ออนซ์
- ตัวเลข 0.965 คือการแปลงค่าทองคำ 99.99% เป็นทองคำ 96.50%
- ตัวเลข 65.60 คือ น้ำหนักทองคำ 1 กิโลกรัม มีค่าเท่ากับทองคำหนัก 65.60 บาท

ส่วนการคำนวณราคาการรับซื้อคืนทองคำแท่งต้องคำนวณเป็นราคาซื้อคืน จากสมการดังนี้

$$\text{ราคาซื้อคืนทองคำแท่ง} = \text{ราคาขายทองคำแท่ง หนัก 1 บาท} - 100 \text{ บาท}$$

ทองรูปพรรณ เป็นทองคำที่ทำสำเร็จใช้เป็นเครื่องประดับ แบ่งความบริสุทธิ์ของเนื้อทองออกเป็น 2 ประเภท คือ 99.99% และ 96.50% ซึ่งเช่นเดียวกับทองคำแท่ง ทองรูปพรรณ 96.50% ได้รับความนิยมมากกว่า

ราคาทองรูปพรรณในประเทศไทยจะเป็นไปตามประกาศสมาคมในแต่ละวัน ดังนี้

$$\text{ราคาทองรูปพรรณ หนัก 1 บาท} = \text{ราคาขายทองคำแท่ง หนัก 1 บาท} + \text{ค่ากำเหน็จ}^4$$

ส่วนในการรับซื้อคืนทองรูปพรรณ ต้องแสดง ราคาซื้อคืน จากสูตร ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ราคาซื้อคืนทองรูปพรรณ} &= \text{ราคาซื้อคืนทองคำแท่ง หนัก 1 บาท} - 1.8\% \\ \text{ตัวเลข 1.8\%} &\text{คือ ค่าเสียหายจากการหลอมและค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่คิดไม่เกินร้อยละ 1.8 ของมูลค่าซื้อคืนทองคำแท่ง} \\ &\text{หลัก 1 บาท ณ วันที่ทำการซื้อขายตามราคาที่สมาคมค้าทองคำประกาศ} \end{aligned}$$

⁴ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2559 ราคาทองคำแท่งทองรูปพรรณขึ้นตำซึ่งร้านค้าทองคำใช้เป็นราคาอ้างอิง เป็นบาทละ 500 บาท

สำนักงาน เอส.พี.ดี. บัญชีภาษีอากรและกฎหมาย

1145/15-16 ถนนราชดำเนิน ตำบลหลัก

อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000

โทร: 075 341 446

โทรมือถือ: 087 697 2072

SPD Tax Accounting and Law Office

1145/15-16 Ratchadamnoen Road

Klang Sub district Mueang District

Nakhon Si Thammarat 80000

Tel: 075 341 446

Mobile: 087 697 2072